

Taikusydän- uutiskirje 1/2016

Taikusydän on monialaisen ja poikkihallinnollisen koordinaation, kehittämisen ja viestinnän solmukohta. Kehitämme ja levitämme verkostomme kanssa ratkaisuja, joilla taiteen ammattilaisten ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita. Keräämme, koostamme ja viestimme tutkimus- ja hanketiedosta, hyvistä käytännöistä ja toiminta- ja rahoitusmalleista.

Taikusydän sykkii Turussa, Turun ammattikorkeakoulussa. Yhteistyössä ovat mukana mm. Taiteen edistämiskeskus, Turun, Kuopion ja Tampereen kaupungit, Turun yliopisto, Kulttuurikeskus PiiPoo, Terveyttä kulttuurista ry ja Itä-Suomen Hyvinvointivoimala.

Lisätietoja: Anna-Mari Rosenlöf, projektipäällikkö, anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi, p. 050 5985257

TAIKUSYDÄN-KUULUMISET

Taikusydämen toiminta on käynnistynyt vauhdilla. Logo ja nettisivut ovat tulossa, mutta eivät ehtineet vielä tähän ensimmäiseen uutiskirjeeseen. Tällä hetkellä taiteen hyvinvointivaikutusten kentällä tapahtuu valtavasti uutta. Taikusydämen projektipäällikkö on helmi-maaliskuun aikana vierailut mm. Helsingissä kulttuurisen vanhustyön valtakunnallisen verkostokehittämisen merkeissä, Lappeenrannassa kertomassa taiteesta sote-alan rakenteista, Kuopiossa kuulemassa prosenttiperiaatteen laajentamisesta ja kokeilukulttuurista sekä tutustunut Forssassa Terveyttä kulttuurista -verkoston *15 hyllymetrin laajuiseen* terveyden ja kulttuurin yhteyksiä 1990-luvun alusta kartoittavaan arkistoaineistoon.

Projektipäällikkö vieraili Taiteen edistämiskeskuksen erityisasiantuntija Johanna Vuolaston kanssa opetus- ja kulttuuriministeriössä kertomassa yhteyspistetoiminnasta ja suunnittelemassa ministeriön, Taiken ja Taikusydämen yhteistä viestintää taiteen hyvinvointivaikutusten vakiinnuttamiseksi. Paikallista kehittämistyötä on viety eteenpäin Turun, Kuopion ja Pirkanmaan kumppaneiden kanssa. 15.2. aloitti työnsä tutkimusvastaava FM Liisa Laitinen, joka mm. koordinoi perustettavaa tutkijaverkostoa. Liisan tavoitat: liisa.laitinen@turkuamk.fi, p. 050 4687263.

Perjantaina 18.3. pidimme hankkeen käynnistystyöpajan Turussa, jossa kirkastettiin Taikusydämen toimintastrategiaa ja käsitteistöä. Tilaisuudessa pureuduttiin kolmeen pääteemaan: 1) toiminta- ja rahoitusmallit, 2) tutkimus- ja hanketieto sekä 3) alueverkostotoiminta. Järjestämme vuoden 2016 aikana alueverkostojen kehittämiseen alueellisia työpajoja, joista lisätietoa myöhemmin.

Käynnistystyöpajassa pohdimme myös Taikusydämen arvoja, joihin on hyvä päättää tämä kuulumisosio. Osallistujat kokivat Taikusydämen tärkeinä arvoina muun muassa seuraavat:

- ♥ taiteen ja kulttuurin saavutettavuus sekä tasa-arvo
- ♥ yhdessä tekeminen ja jakaminen
- ♥ toimijuuden vahvistaminen
- ♥ kokonaisvaltaisen ihmiskuvan ymmärtäminen ja inhimillisyys
- ♥ taide osallisuuden ja yhteisöllisyyden toimintaympäristönä
- ♥ avoin taide- ja kulttuurikäsitys.

Taide vaikuttaa! Terveisin, Taikusydän-tiimin Turun AMK:n Taideakatemia toimijat: Anna-Mari Rosenlöf, projektipäällikkö; Liisa-Maria Lilja-Viherlampi, kt-päällikkö; Marja Susi, Kulttuurihyvinvoinnin tutkimusryhmän vetäjä sekä Liisa Laitinen, projektisuunnittelija.

UUTISKIRJEEN SISÄLTÖ

Huhtikuusta on tulossa seminaarien superkuukausi ympäri Suomen! Kiinnostavia taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia ja osallisuutta -teemaisia seminaareja järjestetään mm. Kuopiossa, Turussa ja Riihimäellä. Nyt on auki myös monia uusia rahoitusmahdollisuuksia taiteen ja hyvinvoinnin yhteyksien tukemiseksi ja toiminnan vakiinnuttamiseksi. Lisäksi kerromme alan koulutusmahdollisuuksista sekä mm. Arts Equal -hankkeen uusista julkaisuista, jotka ovat hyviä työkaluja taiteen vaikuttavuuden esittelyyn. Esittelemme lisäksi käynnistyvän valtakunnallisen hankkeen ajankohtaisesta taide ja turvapaikanhakijat -tilanteesta ja kutsumme taiteilijoita hakemaan yhteisötaideleirille. Kirjeen loppuksi pyydämme vinkkejä ja hyviä käytäntöjä kulttuurin näkymisestä kuntien hyvinvointikertomuksissa.

TAPAHTUMIA JA UUTISIA

VOIMALA ja Takuulla yhdessä! -hankkeiden seminaari Kuopiossa 22.4.2016

Osallisuus, yhteisöllisyys ja aluetyö -seminaari Turun LOGOMOSSA 26.4.2016

Kunta-, alue- ja yhteisötaiteilijaseminaari Riihimäellä 6.4.2016 klo 9.30–15.30

Hyvinvoinnin välitystoimisto -hankkeen kevään seminaarit

RAHOITUSTA

Valtionavustus haettavana taide- ja kulttuuripalveluiden vakiinnuttamiseksi osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa 1.3.–15.4.2016

Ideakilpailu ikääntyneiden hyvinvointia edistävien taiteen toimintamallien löytämiseksi Tampereella

Myrskystä tukia taideprojekteille

OKM:n uusi avustus lastenkulttuurin saatavuuden parantamiseen

STM:n suora tuki esim. lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien tukemiseen

KOULUTUKSIA

Yhteisötaiteilijoiden residenssileiri 8.8.–12.8.2016 Valkeakoskella

Soveltavan taiteen ja luovan tuottajan YAMK-koulutuksen haku käynnissä Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemiassa 16.3. – 6.4.2016.

Kulttuuri- ja taidetoiminta hyvinvoinnin edistäjänä (YAMK) -koulutusohjelma Hämeen ammattikorkeakoulussa, haku aika 16.3.–6.4.2016.

Haku Hyvinvoinnin välitystoimiston lukuvuoden 2016–2017 koulutuksiin

UUSIA JULKAISUJA

Elämä pitkä – taide lyhyt. Ikäihmisten kulttuuripalveluiden rahoitus Helsingissä.

Taiteilija kehittäjänä. Taiteelliset interventiot työssä.

Taiteet, tasa-arvo ja hyvinvointi: Katsaus kansainväliseen tutkimukseen

Taide, kulttuuri, hyvinvointi - Hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja.

Kuopion kaupungin kulttuuriin aktivointisuunnitelma 2015–2020

MUUTA MIELENKIINTOISTA

Taide in Action -hanke käynnistyy vastaanottokeskuksissa

Kulttuuri kuntien hyvinvointikertomuksissa

TAPAHTUMIA JA UUTISIA

VOIMALA ja Takuulla yhdessä! -hankkeiden seminaari Kuopiossa 22.4.2016

Tiedätkö mikä on Takuulla-työparimenetelmä? Haluaisitko kuulla kokemuksia musiikkipedagogin ja sairaanhoitajan työskentelystä Kuopion yliopistollisen keskussairaalan nuorten psykiatrisella osastolla? Kuopion konservatorio järjestää Kuopion Musiikkikeskuksen Kamarimusiikkisalissa perjantaina 22.4.2016 klo 8.30–16.00 moniammatillisen seminaarin musiikin vaikuttavuudesta uusissa toimintaympäristöissä.

Päivän aikana esitellään meneillään olevia Itä-Suomen Hyvinvointivoimala (VOIMALA) ja Takuulla yhdessä -hankkeita sekä kuullaan eri alojen asiantuntijoiden näkemyksiä taiteen ja kulttuurin mahdollisuuksista terveyden ja hyvinvoinnin edistäjinä. Iltapäivän asiantuntijana kuullaan mm. Teppo Särkämön puheenvuoro Musiikki ikääntyvien ja kuntoutuvien aivojen tukena.

VOIMALA-hankkeen päätehtävä on Itä-Suomen Hyvinvointivoimalan edistäminen kohti pysyvää toimintaa. Toisena tehtävänä on jatkaa Takuulla-toimintamallien kehittämistä ja levittämistä Kuopiossa ja sen lähialueella liittäen kehittämistyöhön myös etäopetusta. TAKUULLA YHDESSÄ! -hankkeessa nuorille tarjotaan harrastusmahdollisuuksia, edistetään heidän hyvinvointiaan, ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja vahvistetaan nuorten sosiaalista osallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Hankkeita hallinnoi Kuopion konservatorio. Toteutuksessa mukana on Kuopion kaupunki. Tervetuloa!

Lue lisää seminaarista: www.kuopionkonservatorio.fi/takuulla-yhdessa-ja-voimala-hankkeiden-seminari

Lisätietoja: Eeva Mäkinen, projektijohtaja, eeva.makinen@kuopionkonservatorio.fi, p. 045 136 0202

Ilmoittautumiset 14.4. mennessä:

www.webropolsurveys.com/Answer/SurveyParticipation.aspx?SDID=Fin1064858&SID=a07b1a12-abbd-460e-9779-551a3aea0e33&dy=2010324424

***

Osallisuus, yhteisöllisyys ja aluetyö -seminaari Turun LOGOMOSSA 26.4.2016

Turun kaupungin vapaa-aikatoimialan Eviva-toimintaohjelman (2011–2015) päätösseminaarissa 26.4. klo 10.15–16.30 viritetään yhteistyötä ja jaetaan kokemuksia hyvinvointia edistävien vapaa-ajanpalveluiden tuottamisesta. Toiminnan kehittämisen kohderyhmänä on passiivisten ja sosioekonomisesti huonommassa asemassa olevien kaupunkilaisten palvelujen kehittäminen ja asukkaiden aktiivisuuden kannustaminen.

Seminaarin puheenjohtajana toimii kansanedustaja Saara-Sofia Siren. Aamupäivällä kuullaan Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kehitysjohtaja VTM Olli Hietasen puheenvuoro. Iltapäivän teemoina ovat palvelutuotteiden kehittäminen, osallisuus ja aluetyön mallit. Kokemuksia jaetaan mm. Kaikukortista ja Kimmoke-rannekkeesta, osallisuudesta sekä aluetyön malleista Tampereen Oma Tesoma-hankkeessa, Turun alueellisen yhteistyön toimintamallista sekä Helsingin mallista.

Seminaarin ohjelma: <http://kalenteri.turku.fi/events/event/tue-04262016-1000-osallisuus-yhteisollisyys-ja-aluetyo-seminari>

Ilmoittautuminen seminaariin: http://www.lyyti.in/osallisuus_seminari

Lisätietoja: katri.arnivaara@turku.fi, Turun kaupungin vapaa-aikatoimiala, p. 050 3012916

Kunta-, alue- ja yhteisötaiteilijaseminaari Riihimäellä 6.4.2016 klo 9.30–15.30

Keskiviikkona 6.4.2016 kunta-, aluetaiteilija- sekä yhteisöhankeiden toimijat kokoontuvat Riihimäen Teatterille jakamaan kokemuksia, vauhdittamaan keskustelua ja luotsaamaan tulevaa. Tilaisuudessa kuulet kiteytettynä parhaat palat, kovimmat kokemukset ja innostuneimmat ajatukset siitä, miten taiteilijat voivat toimia luovana voimavarana nyt ja tulevaisuudessa.

Seminaarin taustalla on opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahasta rahoitettuja hankkeita eri puolilta Suomea. Hankkeissa taide- ja kulttuurisektorin toimijat jalkautuivat alueiden, kuntien ja yhteisöjen kehittämishaasteiden äärelle. Aamupäivä koostuu alustuksista ja hankkeista tuotetun tuoreen selvityksen tulosten esittelystä, paneelikeskusteluista ja kokemusten sekä osaamisen vaihdosta. Jotta kuultua voidaan suoraan hyödyntää tulevan suunnitteluun, on iltapäivän työpajoissa läsnä myös rahoittajien edustajia. Seminaarin järjestävät OKM, TAIKE, HUMAK, Creative and Inclusive Finland / Luova ja osallistava Suomi – hanke sekä Riihimäen kaupunki.

Lisätietoja ja seminaarin ohjelma: <http://www.cifinland.fi/tapahtumat/ke-24022016-1019/kunta-alue-ja-yhteis%C3%B6taiteilijaseminaari>

Ilmoittautuminen 31.3. mennessä: https://www.lyyti.in/Kunta_ja_aluetaiteilijaseminaari_1101

***

Hyvinvoinnin välitystoimisto -hankkeen kevään seminaarit

8.4. klo 12-15 Lappeenranta: Rekrytori

15.4. klo 9-12 Turku: Uudet työn muodot ja työssä jaksaminen

13.5. Helsinki: Hyvinvoinnin välitystoimiston yhteisseminaari vanhassa Lapinlahden sairaalassa

Seuraa hankkeen nettisivuja, mistä löydät ajankohtaiset lisätiedot tapahtumista: www.hvvt.fi

***

RAHOITUSTA

Valtionavustus haettavana taide- ja kulttuuripalveluiden vakiinnuttamiseksi osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa 1.3.–15.4.2016

Kyseessä on valtionavustus hallitusohjelman kärkihankkeeseen 4, jonka tavoitteena on löytää uusia toiminta- ja rahoitusmalleja taide- ja kulttuuritoimintaan osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Juurrutettava toiminta edistää ihmisten hyvinvointia toimimalla ennaltaehkäisevästi, korjaavasti ja toipumista nopeuttavasti.

Avustus on tarkoitettu kehittämishankkeisiin sosiaali- ja terveyspalveluja tuottaville oikeuskelpoisille yhteisöille, kuten kunnille, kuntayhtymille, järjestöille, yrityksille, säätiöille ja muille toimijoille. Hakijana voi olla myös kulttuuri- tai taidealan yhteisö, jos toiminta on suunniteltu ja se toteutetaan yhdessä sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa ja toiminnan juurtumisen edellytykset täyttyvät.

Avustusta voi saada olemassa olevien hyvien käytäntöjen levittämiseen tai uusien toimintatapojen kehittämiseen ja toteuttamiseen. Taide- ja kulttuuripalveluita voivat tuottaa ammattitaiteilijat ja taiteilijaryhmät, kolmannen sektorin toimijat, yritykset sekä taide- ja kulttuurilaitokset.

Avustusta voi hakea 1-2 -vuotisiin kehittämishankkeisiin. Taiteen edistämiskeskus jakaa määrärahan noin 5-15 hankkeelle. Määrärahaa on jaossa 400 000 €. Avustus voi kattaa enimmillään 70 prosenttia hankkeen kustannuksista. Alle 15 000 euron avustuksia ei myönnetä.

Hakuohjeet:

<http://www.taike.fi/fi/web/kaakkois-suomi/apurahat-ja-avustukset/-/stipend/viewStipend/11147>

Lisätiedot: Johanna Vuolasto, erityisasiantuntija, johanna.vuolasto@minedu.fi, p. 0295 330 870

***

Ideakilpailu ikääntyneiden hyvinvointia edistävien taiteen toimintamallien löytämiseksi Tampereella

Taiteen ammattilaisille 1.3.–1.4.2016 suunnatulla avoimella haulla etsitään taiteellisen toiminnan ja luovien menetelmien toimintamalleja. Tavoitteena on ikääntyneiden hyvinvoinnin edistäminen ja yksinäisyyden tunteen vähentäminen. Toimintaan on varattu 90 000 € määräraha, jolla toteutetaan yksi tai useampi hanke.

Kohderyhmiä ovat ensisijaisesti Tampereen kaupungin kotihoidon- ja asumispalvelujen asiakkaat ja/tai sairaala- ja kuntoutuspalvelujen asiakkaat. Tavoitteena on löytää toimintamalleja, jotka voivat jäädä pysyviksi käytännöiksi ja/tai laajentua myös muille asiakasryhmille. Ehdotuksia toimintamalleista voivat antaa taiteilijat, taideyhdistys, yhdistys, osuuskunta tai yritys. Hankkeet rahoittaa Tampereen kaupungin virkistysrahasto. Ideakilpailun toteuttavat yhteistyössä Tampereen kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sekä Taiteen edistämiskeskus. Haku päättyy **1.4.2016**.

Hakuohjeet: <http://www.tampere.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kulttuuri/ikaihmisille.html>

Lisätietoja: Jaana Ylänen, suunnittelija, Tampereen kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, jaana.ylanen@tampere.fi

***

Myrskystä tukia taideprojekteille

Lasten ja nuorten säätiön Myrsky jakaa projektitukia paikallisille taideprojekteille, joissa nuoret tekevät taidetta yhdessä ammattitaiteilijoiden kanssa. Projektien tulee tavoittaa myös vaikeassa elämäntilanteessa olevia tai osallisuuden kokemuksen vahvistamista tarvitsevia nuoria.

Myrsky on osa Suomen 100-vuotisjuhlintaa ja järjestää sen puitteissa oman haun nuorten ja ikäihmisten yhteisille taideprojekteille. Näiden projektien haku tapahtuu samassa sähköisessä järjestelmässä kuin perinteinen Myrsky-haku. Haku päättyy **20.4.2016**.

Lisätiedot: <http://www.nuori.fi/toiminta/myrsky/haku/>

OKM:n uusi avustus lastenkulttuurin saatavuuden parantamiseen

Hallitusohjelman osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeen 4 toimenpiteenä 1 parannetaan epätasaisesti jakautunutta taiteen perusopetuksen ja lastenkulttuurin saatavuutta taidealakohtaisesti maan eri osissa sekä edistetään lasten ja nuorten luovuutta.

Avustuksen tarkoituksena on lisätä lasten mahdollisuuksia harrastaa taidetta ja kulttuuria koulupäivän yhteydessä. Avustusta voivat hakea lastenkulttuurikeskukset, kunnat, taidelaitokset, museot, kirjastot, perinneyhdistykset ja muut taide- ja kulttuuritoimijat, joilla on osaamista lasten kanssa työskentelystä. Hakuaika päättyy **13.4.2016**.

Lisätietoja:

http://www.minedu.fi/OPM/Kulttuuri/kulttuuripolitiikka/avustukset/Avustus_lastenkulttuurin_saatavuuden_parantamiseen.html?lang=fi

***

STM:n suora tuki esim. lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien tukemiseen

STM on julkistanut haettavaksi määrärahaa tuen tarpeessa olevien ihmisten suoraan tukemiseen tai lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien tukemiseen. Haku päättyy 7.4.2016

Tuki on tarkoitettu sellaisten lasten ja nuorten ja näiden perheiden yhteisten harrastusmahdollisuuksien tukemiseen, joilla ei ole riittäviä mahdollisuuksia harrastusten kustannusten taikka jonkun muun syyn vuoksi osallistua ikäluokkansa tavanomaiseksi katsottaviin harrastuksiin. Tuki voidaan antaa esimerkiksi järjestettyinä liikunta- tai muina harrastusmahdollisuuksina, rahallisina avustuksina harrastemaksuihin tai tarvittaviin välinehankintoihin.

Lisätietoja: <http://stm.fi/suoran-tukemisen-maararaha-2016>

***

KOULUTUKSIA

Yhteisötaiteilijoiden residenssileiri 8.8.–12.8.2016 Valkeakoskella

Kulttuurikeskus PiiPoo järjestää Voipaalan taidekeskuksessa Valkeakoskella 8.-12.8.2016 residenssileirin yhteisötaiteen ammattilaisille ja taidekasvattajille. Leirin tarkoituksena on kehittää taiteilijoiden osaamista taiteen eri menetelmien ja lajien yhdistämisessä ja soveltavassa käytössä sekä mahdollistaa intensiivinen ja yhteisöllinen taiteellinen työskentely soveltavan taiteen ammattilaisille.

Leirin hinta 50 € / osallistuja, joka sisältää täysihoidon ja majoituksen sekä kuljetuksen Voipaalaan Tampereen keskustasta. Leirin aikana työskennellään teatterin, sirkuksen, tanssin ja kuvataiteen parissa. Työskentelyn fasilitoijina toimivat tanssitaiteen tohtori Kirsi Heimonen, näyttelijä, tohtori Jussi Lehtonen tai teatteritaiteen lehtori Riku Saastamoinen, kuvataiteilija Jani Ikonen ja sirkustirehtööri Taina Kopra. Leirin viimeisenä päivänä 12.8. pidetään taiteenlajeja yhdistävä yleisölle avoin taidetapahtuma sekä yhteisötaiteen keskustelutilaisuus kulttuuri- ja sote-alojen ammattilaisille. Leiri toteutetaan Taiteen edistämiskeskuksen tuella.

Haku leirille päättyy **25.4.2016**. Leirille valitaan 20 osallistujaa, valinnat ilmoitetaan 4.5.2016 mennessä. Hakuilmoitus:

<http://www.kulttuuripiipoo.fi/content/fi/1001/20359/YHTEIS%D6TAITEILIJOIDEN%20YHTEIS%D6TAIDE-residenssileiri.html>

Lisätietoja: toiminnanjohtaja Pilvi Kuitu, pilvi.kuitu@kulttuuripiipoo.fi, p. 0400 433722

***

Soveltavan taiteen ja luovan tuottajan YAMK-koulutuksen haku käynnissä Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemiassa 16.3.–6.4.2016.

Taideakatemian Soveltavan taiteen YAMK-koulutuksessa soveltava taide määritellään taiteen sisältöjen, merkitysten, menetelmien, prosessien ja lähestymistapojen toteutukseksi ja käytöksi erilaisissa yhteyksissä, erilaisille yleisöille tai näiden kanssa, erilaisissa yhteisöissä.

Oma taiteen tekeminen ja/tai taidekasvatus- tai ohjaustyöskentely nähdään osana yhteiskunnan tämänhetkisiä ja tulevia virtauksia. Soveltavan taiteen ammattilainen ymmärtää näitä prosesseja, havaitsee näitä signaaleja ja kytkee oman osaamisensa niihin. Taidealan osaamista viedään erilaisille kohderyhmille ja/tai käytetään näyttien kanssa.

Voit hakea koulutukseen, jos sinulla on jokin seuraavista tutkinnoista: Kuvataiteilija (AMK), Teatteri-ilmaisun ohjaaja (AMK), Tanssinopettaja (AMK), Musiikkipedagogi (AMK), Medianomi (AMK) tai muu soveltuva korkeakoulututkinto. Lisäksi sinulla tulee olla vähintään kolmen vuoden työkokemus asianomaiselta alalta ja/tai taiteellisesta ja/tai taidepedagogisesta tai ohjauksellisesta työskentelystä.

Lisätietoa ja hakuohjeet:

<http://www.turkuamk.fi/fi/tutkinnot-ja-opiskelu/tutkinnot/kulttuurialan-ylempi-amk-soveltava-taide/>

Luovan tuottajan YAMK-koulutuksessa tuottamisen ammattilainen kartoittaa osaamisalueensa, syventää ja laajentaa osaamistaan luovan työskentelyn kentällä ja soveltaa osaamistaan uusissa yhteyksissä. Voit hakea koulutukseen, jos sinulla on Medianomi (AMK) -tutkinto tai muu soveltuva korkeakoulututkinto ja vähintään kolmen vuoden työkokemus asianomaiselta alalta ja/tai tuotannollisista tehtävistä.

Lisätietoa ja hakuohjeet:

<http://www.turkuamk.fi/fi/tutkinnot-ja-opiskelu/tutkinnot/kulttuurialan-ylempi-amk-luova-tuottaja/>

Lisätietoja: Liisa-Maria Lilja-Viherlampi, koulutus- ja tutkimuspäällikkö, p. 040 3550 291

liisa-maria.lilja-viherlampi@turkuamk.fi

***

Kulttuuri- ja taidetoiminta hyvinvoinnin edistäjänä (YAMK) -koulutusohjelma Hämeen ammattikorkeakoulussa, hakuaika 16.3.–6.4.2016.

Koulutus on tarkoitettu sosiaali- ja terveysalan sekä kulttuurialan ammattilaisille, jotka työskentelevät tai ovat suuntautumassa hyvinvointisektorilla toimintojen ja palveluiden kehittämisosaamista edellyttäviin tehtäviin.

Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa kulttuuri- ja taidetoiminnan asiantuntijaosaamista hyvinvointiin liittyvillä toimialoilla ja sektoreilla. Koulutus antaa opiskelijalle valmiudet vastata kulttuuri- ja taidetoimintaan liittyvien palvelujen ja ekosysteemin kehittämisestä hyvinvointialalla sekä toimia kulttuuri- ja taidetoiminnan asiantuntijana. Opinnot syventävät opiskelijan ammatillista osaamista ja antavat edellytyksiä kehittää menestyksellisesti työelämää.

Lisätietoja ja hakuohjeet: <http://www.hamk.fi/hakijalle/ylempi-amk-tutkinto/kulttuuri-ja-taidetoiminta-hyvinvoinnin-edistajana/Sivut/default.aspx>

Lähde: Troppi-uutiskirje.

Lisätietoja: riikka.kekalainen-alkio@hamk.fi

***

Haku Hyvinvoinnin välitystoimiston lukuvuoden 2016–2017 koulutuksiin

Onko sinulla into työskennellä soveltavan taiteen ja hyvinvoinnin parissa, mutta kaipaat apua ja lisää liiketoimintaosaamista? Nyt on tilaisuutesi, sillä haku lukuvuoden 2016–2017 Tatu ja Sote - taiteen tuotanto hyvinvointityössä -täydennyskoulutukseen on alkanut.

Koulutuksen aikana soveltavan taiteen palvelutuotteita kehitetään moniammatillisissa tiimeissä. Voit hakea koulutukseen, jos sinulla on työkokemusta taiteen, kulttuurituotannon tai sosiaali- ja terveystalouden kentiltä. Koulutuksessa taiteen soveltavaa käyttöä tarkastellaan liiketoiminnallisesta näkökulmasta. Lukuvuoden mittainen opetus järjestetään Jyväskylässä, Lappeenrannassa ja Turussa.

Haku päättyy **31.8.2016**. Lisätietoja:

https://www.lyyti.fi/reg/Tatu_ja_Sote_taideen_tuotanto_hyvinvointityossa_koulutukseen_valinta_6065

***

UUSIA JULKAISUJA

Elämä pitkä – taide lyhyt. Ikäihmisten kulttuuripalveluiden rahoitus Helsingissä.

Helsingin kulttuurikeskuksen toimeksiannosta FM Anna-Mari Rosenlöf kartoitti vuonna 2015 ikääntyneiden kulttuuripalveluiden rahoitusta Helsingissä. Selvityksen mukaan Helsingissä on tarjolla hyväkuntoisille senioreille runsaasti ja alueellisesti kattavasti taide- ja kulttuuripalveluita. Sen sijaan avo- ja laitoshoidossa olevien ikäihmisten taide- ja kulttuuritoiminnan rahoitus on satunnaista ja rahoitusmäärät pieniä.

Selvityksen mukaan kokonaiskuva ikäihmisten kulttuuripalveluista ja niiden rahoitusvastuusta on Helsingissä hajanainen. Niin eri rahoittajien kuin kulttuuripalveluita tuottavien tahojen välistä yhteistyötä tulisi lisätä. Ikääntyneiden kulttuuripalveluiden avustuskentällä olisi tärkeää mahdollistaa taiteen ja kulttuurin ammattilaisille pitkäjänteisempi työskentely. Tällä hetkellä avustustoiminta keskittyy uusien hankkeiden tukemiseen määrällisesti pienin avustuksin. Tämä vahvistaa kulttuuripalveluiden sirpaleisuutta ja vähentää toiminnan vaikuttavuutta. Selvityksessä esitetään myös toimenpide-ehdotukset Helsingin kulttuurikeskukselle ikäihmisten kulttuuripalveluiden lisäämiseksi.

Linkki selvitykseen: <http://www.hel.fi/www/kulke/fi/Kulttuuripolitiikka/julkaisut/>

Taiteilija kehittäjänä. Taiteelliset interventiot työssä.

Suomen ensimmäiset taiteilija-kehittäjät valmistuivat Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun erikoistumisohjelmasta kesällä 2015. Uudessa julkaisussa he kertovat kokemuksistaan taiteilija-kehittäjinä muun muassa hoivakodissa, kaupunkiorganisaatiossa, kirkossa, sairaalassa ja terveys- ja sosiaalipalveluja tuottavassa konsernissa.

Taide- ja kulttuurilähtöinen luova osaaminen mainitaan yhä useammin varteenotettavana keinona vahvistaa hyvinvointia, tuottavuutta ja kestävää kasvua työelämässä. Taiteen toimintalogiikan ja menetelmien on todettu tarjoavan uudenlaisia luovia yhteiskehittämisen tapoja, synnyttävän positiivista toimintakulttuuria ja vahvistavan oppimista yhteisöissä. Taiteilija-kehittäjät ovat taiteilijoita, taidekasvattajia ja taiteilija-tutkijoita, jotka ovat erikoistuneet työskentelemään kehittämisprojekteissa ja taiteellisissa interventioissa organisaatioissa ja yhteisöissä taidealan ulkopuolella.

Kai Lehikoinen, Anne Pässilä, Mari Martin, Maiju Pulkki (toim.): Taiteilija kehittäjänä. Taiteelliset interventiot työssä. KOKOS, 2016.

Teoksen verkkoversio on luettavissa: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/160178>

***

Taiteet, tasa-arvo ja hyvinvointi: Katsaus kansainväliseen tutkimukseen.

ArtsEqual-hankkeen ensimmäisessä tutkimuskatsauksessa paneudutaan kansainvälisiin tutkimustuloksiin taiteen vaikuttavuudesta hyvinvointiin. Mm. taiteiden ja kulttuurin suhdetta terveydenhoitoon ja taiteiden vaikutuksia terveyteen tarkastelevassa laajassa lääketieteellisten tutkimusjulkaisujen kansainvälisessä katsauksessa löytyi luotettavaa kliinistä näyttöä taideinterventioiden vaikutuksista useilla lääketieteen alueilla.

Esimerkiksi kipututkimuksessa on todettu taiteellisella toiminnalla olevan merkitystä kivun sietämiseen ja hyväksymiseen. Parkinson-tutkimuksessa tanssilla on todettu olevan yhteys mm. parantuneeseen tasapainoon, toiminnalliseen liikuntakykyyn, motoriikkaan ja elämänlaatuun. Yhdysvaltalainen 12-vuotinen pitkittäistutkimus yli 12 000 koululaisesta osoitti, että intensiivinen osallistuminen koulun taideopetukseen on yhteydessä myöhemmän koulutukseen hakeutumisen, vapaaehtoistoimintaan osallistumisen ja poliittisen aktiivisuuden kanssa. Tutkimus selvitti, tuottaako nimenomaan taide nämä positiiviset vaikutukset vai voisiko aktiivinen harrastuneisuus esimerkiksi urheilussa toimia samoin. Laaja tilastollinen analyysi osoitti, että vaikka myös urheilulla on positiivisia vaikutuksia, nimenomaan kaikille oppilaille tarjottava taideopetus avaa heikoistakin lähtökohdista tuleville oppilaille paremmat mahdollisuudet menestykseen ja aktiiviseen elämään.

Lisää esimerkkejä löydät tutkimuskatsauksesta:

<http://sites-test.uniarts.fi/documents/14230/0/Katsaus+kansainv%C3%A4liseen+tutkimukseen/9c772fd2-edd5-46ee-9807-f8004590cf52>

Taideyliopiston koordinoima ArtsEqual-hanke tutkii, kuinka taide julkisena palveluna voisi lisätä yhteiskunnallista tasa-arvoa ja hyvinvointia 2020-luvun Suomessa. Hanketta rahoittaa Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvosto. Lisätietoa. <http://www.artsequal.fi/>

Taide, kulttuuri, hyvinvointi - Hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja.

Hyvinvointia kuntiin ilman rajoja -hankkeessa on valmistunut uusi julkaisu, jossa esitellään osallistavan taiteen ja kulttuurin alalla hyväksi havaittuja käytäntöjä ja toimintamalleja.

”Taide, kulttuuri, hyvinvointi - Hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja” -julkaisu esittelee lyhyesti ja tiiviisti kaikkiaan 11 käytäntöä ja toimintamallia, jotka on valittu mukaan sekä pohjalaismaakunnista että eri puolilta Suomea. Julkaisussa esitellään myös Hyvinvointia kuntiin ilman rajoja -hankkeessa vuoden 2015 aikana tehtyjä kunnallisia pilottihankkeita.

Julkaisun tavoitteena on esitellä valitut hyvät käytännöt ja toimintamallit mahdollisimman selkeästi ja houkuttelevasti. Päämääränä on auttaa erilaisia lukijoita huomaamaan, kuinka monipuolisesti osallistavaa taidetta voidaan hyödyntää esimerkiksi ikäihmisille tai erityisryhmille suunnatuissa hyvinvointipalveluissa.

Julkaisu on luettavissa osoitteessa: http://issuu.com/epliitto/docs/b_76_taide_kulttuuri_hyvinvointi_hy
Lähde: Troppi-uutiskirje.

***

Kuopion kaupungin kulttuuriin aktivointisuunnitelma 2015–2020.

Kuopion kaupungin Kulttuuriin aktivointiyksikkö on julkaissut Kulttuuriin aktivointisuunnitelman 2015–2020, johon on koottu yksikön tarjoamat kulttuuriset hyvinvointipalvelut. Kulttuuriin aktivointi kuuluu kaupungin Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueeseen ja Kansalaistoiminnan yksikköön.

Kulttuurin aktivointiyksikön keskeisimmät tavoitteet ovat edistää kuopiolaisten tasa-arvoa kulttuurin saavutettavuudessa sekä rohkaista ja aktivoida ihmisiä ottamaan vastuuta omasta ja läheistensä hyvinvoinnista. Saavutettavuuden ja tasa-arvon turvaamisen teemat ovat ajankohtaisia aiheita myös valtakunnallisissa kulttuuristrategioissa. Kulttuurinen hyvinvointitoiminta on räätälöity eri kohderyhmille Kuopion kaupungin strategisten painostusten mukaisesti: lapset, nuoret, lapsiperheet, ikääntyneet ja erityisryhmät. Kulttuuriin aktivointi tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin kulttuurilaitosten ja Kuopion muiden kulttuuritoimijoiden kanssa, jotka omalta osaltaan vastaavat kaupungin kulttuuripalveluista. Yhteistyötä tehdään myös eri järjestöjen, oppilaitosten ja seurakuntien kanssa.

Tutustu Kuopion kulttuuriin hyvinvointipalveluihin:

https://www.kuopio.fi/c/document_library/get_file?uuid=6a8eb6bd-5370-4d2a-862b-93d42444ac46&groupId=12129

***

MUUTA MIELENKIINTOISTA

Taide in Action -hanke käynnistyy vastaanottokeskuksissa

Valtakunnallinen Taide in Action -hanke tuo sirkusta ja taidetoimintaa vastaanottokeskusten ja hätämajoitusyksiköiden lapsille ja nuorille tammikuusta 2016 alkaen. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi hankkeelle 140 000 euron rahoituksen joulukuussa 2015.

Kulttuurikeskus PiiPoon hallinnoimassa yhteistyöhankkeessa toteutetaan sirkus- ja taidetoimintaa Uudenmaan, Pirkanmaan, Kanta-Hämeen, Keski-Suomen ja Lapin alueen vastaanotto- ja

hätämajoituskeskuksissa. Toteuttajina hankkeessa ovat Suomen Nuorisosirkusliitto, Sirkus Magenta, Monitaideyhdistys Piste, Sorin Sirkus, Jyväskylän Sirkuskoulu/ Parkour Oppimiskeskus ry, LifeCircus Tampere, Mäntän Nuorisosirkus, Hakasirkus sekä Taidekoulu Estradi.

Hankkeen aikana järjestetään noin 1500 ohjaustuntia sirkus- ja taidetoimintaa vähintään viidessätoista vastaanottokeskuksessa. Toiminta tavoittaa arviolta 1500–2000 turvapaikanhakijaa eri puolella Suomea. Toiminta perustuu sosiaalisen sirkuksen ja soveltavan taiteen menetelmiin.

Hankkeen tavoitteena on tukea alle 29-vuotiaita turvapaikan hakijoiden aktiivisuutta ja hyvinvointia sekä tuottaa innostavaa yhteisöllistä toimintaa haasteellisessa ja epävarmassa elämäntilanteessa eläville lapsille ja nuorille. Taidetoiminnan kautta luodaan siltoja turvapaikan hakijoiden ja kantaväestön välille. Hankkeen aikana toteutetaan kolme alueellista koulutusta, joissa lisätään kulttuuri- ja sirkusalan toimijoiden osaamista ja valmiuksia tuottaa toimintaa yhteistyössä alueensa vastaanottokeskusten kanssa.

Lisätietoja: toiminnanjohtaja Pilvi Kuitu, pilvi.kuitu@kulttuuripiipoo.fi, p. 0400 433722
toiminnanjohtaja Evianna Lehtipuu, Suomen Nuorisosirkusliitto ry, snslfi@gmail.com, p. 050 4142041

***

Kulttuuri kuntien hyvinvointikertomuksissa

Vuodesta 2011 terveydenhuoltolaki on velvoittanut kuntia laatimaan hyvinvointikertomuksen kerran valtuustokaudessa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kokoaa nyt sivustoa kulttuurin roolista kunnan hyvinvointikertomuksissa. Sivulle kerättävästä materiaalista koostetaan infokortti THL:n Tiedä ja toimikorttisarjaan, jota voi käyttää työkaluna kerrottaessa kulttuurin merkityksestä hyvinvoinnin edistäjänä.

Nyt kunnilla on mahdollista nostaa esiin hyviä esimerkkejä siitä, miten kulttuuri näkyy osana hyvinvointikertomuksia tai miten kulttuurin näkökulma on kunnassa päässyt mukaan hyvinvointikertomustyöhön. Esimerkit kaiken kokoisista kaupungeista ovat tervetulleita. Oheisesta linkistä pääset kurkkaamaan ja täydentämään Tiedä ja toimi -kortin taustamateriaalia ja sivustoa. Sivu on julkinen ja kaikkien kommentoitavissa sekä täydennettävissä. Tämä sivusto on siis luonnos ja materiaalin keräyspaikka, ei lopullinen sivu. Materiaalia pyydetään huhtikuun 2016 loppuun mennessä.

Linkki sivustolle: http://fi.opasnet.org/fi/Kulttuuri_hyvinvointikertomuksissa

Voit myös laittaa esimerkkejä ja kysyä lisätietoa sähköpostitse THL:n Tapani Kauppiselta tapani.kauppinen@thl.fi.

***

Uutiskirjettä julkaisee ja postituslistaa ylläpitää Taikusydän – taiteen hyvinvointivaikutusten yhteyspiste. Jos et halua jatkossa saada sähköpostia Taikusydämen kautta tai haluat liittyä postituslistalle, lähetä viesti: anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi.